

ASSESSMENT OF THE POTENTIAL FOR DEVELOPMENT OF HOMESTAY TOURISM WITH RELIC SITES IN PHU XUYEN COMMUNE, DAI TU DISTRICT, THAI NGUYEN PROVINCE

Tran Tuan Linh, Phan Dinh Binh*, Pham Duc Tho, Nguyen The Ton

TNU - University of Agriculture and Forestry

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	28/12/2022	This study aims to evaluate the potential of homestay tourism development associated with relic sited in Phu Xuyen commune, Dai Tu district, Thai Nguyen province. Field surveys and questionnaires were used to collect data.. Research results show that Phu Xuyen commune, Dai Tu district have many famous relic sites such as Eight-roof house, Dai pagoda, Doc Vai Cay, Cau Tra or tourist attractions such as Ba Doi landscape, Vai Banh lake, Dat Dang waterfall,... The results of the field survey showed that there were 19 households willing to participate in the development of homestay tourism. Therefore, it is possible to see the potential of homestay tourism development near these locations to increase people's income, improve people's lives and develop relic sites to attract more tourists to visit and explore the local attractions, cultural values, landscape and people in Phu Xuyen commune, Dai Tu district, Thai Nguyen province more widely.
Revised:	23/3/2023	
Published:	23/3/2023	
KEYWORDS		
Tourism development		
Homestay tourism		
Relic sites		
Tourism potential		
Economic development		

ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH HOMESTAY GẮN VỚI CÁC ĐIỂM DI TÍCH TRÊN ĐỊA BÀN XÃ PHÚ XUYÊN, HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN

Trần Tuấn Linh, Phan Đình Bình*, Phạm Đức Thọ, Nguyễn Thế Tôn

Trường Đại học Nông Lâm - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	28/12/2022	Nghiên cứu này được thực hiện nhằm đánh giá tiềm năng phát triển du lịch homestay gắn với các điểm di tích trên địa bàn xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên. Khảo sát thực địa và điều tra theo mẫu phiếu điều tra đã được sử dụng để thu thập tài liệu, số liệu phục vụ công tác nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu cho thấy, xã Phú Xuyên có khá nhiều địa điểm di tích nổi tiếng như nhà Tám mái, Chùa Đài, Dốc Vai Cày, Cầu Trà hay các điểm du lịch như thắng cảnh Ba Dội, hồ Vai Bành, thác Đất Đắng,... Kết quả chỉ rõ có 19 hộ sẵn sàng tham gia phát triển du lịch homestay. Do đó, người dân nhận thấy tiềm năng phát triển du lịch homestay ở gần các địa điểm này để nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống của người dân và phát triển di tích, thu hút nhiều du khách tới thăm quan, khám phá các giá trị văn hóa, cảnh quan và con người ở xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên rộng rãi hơn.
Ngày hoàn thiện:	23/3/2023	
Ngày đăng:	23/3/2023	
TỪ KHÓA		
Phát triển du lịch		
Du lịch homestay		
Điểm di tích		
Tiềm năng du lịch		
Phát triển xã hội		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.7173>

* Corresponding author. Email: dinhbinh.tuaf@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Vài năm trở lại đây, rất nhiều du khách ưa thích các mô hình homestay vì thiết kế đa dạng, mức giá dễ chịu và mang đến cảm giác nghỉ dưỡng thoải mái hơn so với các khách sạn thông thường [1]. Vì thế, mô hình homestay đã xuất hiện mạnh mẽ và phát triển ở nhiều tỉnh thành trong cả nước [2]. Là vùng đất được thiên nhiên ưu đãi không chỉ với nhiều cảnh quan đẹp, nhiều đồi núi mà còn gắn liền với nhiều di tích, Thái Nguyên đang là một trong những địa phương có điều kiện tốt để phát triển mô hình này. Nổi bật về các địa điểm di tích phải kể đến xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên [3]. Loại hình homestay đang phát triển mạnh mẽ hơn bởi nó đem lại nhiều lợi ích về kinh tế, môi trường và an sinh xã hội [4]. Nhiều người dân địa phương, bản địa đã phát triển hoạt động kinh doanh homestay để phát triển địa điểm di lịch tích sử không bị lãng quên và giới thiệu quảng bá về con người, cuộc sống nơi đây [5]. Tuy nhiên, thực tế trong quá trình hoạt động các dự án phát triển homestay vẫn đang gặp phải nhiều thử thách và áp lực lớn từ vấn đề tài chính, hoạt động phát triển kinh tế, từ cộng đồng địa phương. Nhiều giải pháp được đưa ra nhằm bảo vệ mục đích phát triển kinh tế và hỗ trợ bảo tồn giá trị lịch sử [6]. Trong đó, phát triển homestay gắn liền với địa điểm di tích được coi là giải pháp hữu hiệu nhất, không chỉ góp phần phát triển kinh tế - xã hội mà còn thúc đẩy việc bảo tồn văn hóa, giá trị lịch sử của dân tộc [7]. Hiện nay, xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ có khá nhiều địa điểm di tích như: nhà Tám mái - nơi diễn ra Đại hội Công Đoàn Việt Nam lần thứ I, Chùa Đài, Dốc Vai Cày, Cầu Trà [8]... gắn liền với các kỷ niệm, truyền thuyết về dân tộc. Đây là những điểm thu hút đông đảo khách du lịch tới thăm quan, khám phá về giá trị lịch sử của cha ông ta từ xa xưa. Du khách không chỉ khám phá các di tích ở nơi đây mà còn được chiêm ngưỡng cảnh quan thiên nhiên đẹp mắt như: Hồ Vai Bành, Thác Đát Đẳng, Thác Ba Dội... để tự do tìm hiểu về cảnh đẹp, phong tục tập quán, văn hóa và con người Thái Nguyên. Bên cạnh đó, xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ còn có 6 km đường quốc lộ 37 chạy qua [9], tạo điều kiện thuận lợi cho giao thông đi lại, giao thương hàng hóa, phát triển tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ thương mại. Vì thế, việc phát triển homestay nghỉ dưỡng gắn liền với các điểm di tích để du khách có thể thăm quan trên địa bàn huyện Đại Từ là rất cần thiết. Kết quả nghiên cứu nhằm đánh giá hiện trạng và tiềm năng phát triển du lịch homestay gắn liền với các điểm di tích thuộc xã Phú Xuyên.

2. Phương pháp nghiên cứu

- **Phương pháp điều tra, khảo sát thu thập số liệu sơ cấp:** Nhóm nghiên cứu dùng phương pháp khảo sát thực địa và mẫu phiếu điều tra tiến hành phỏng vấn 39/835 hộ dân tại 5 xóm thuộc xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ (trên cơ sở khảo sát sơ bộ các hộ trên địa bàn 5 xóm có tiềm năng phát triển du lịch homestay, tương đương 5% số hộ khảo sát sơ bộ). Bên cạnh đó, nhóm nghiên cứu còn tham khảo bảng liệt kê danh sách các khoanh đất thống kê, kiểm kê đất đai để điều tra tiềm năng phát triển homestay dựa vào thông tin liên quan và định hướng khai thác, quản lý du lịch theo phương pháp chọn ngẫu nhiên.

- **Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp:** Số liệu thứ cấp được thu thập từ UBND xã Phú Xuyên và các cơ quan có liên quan.

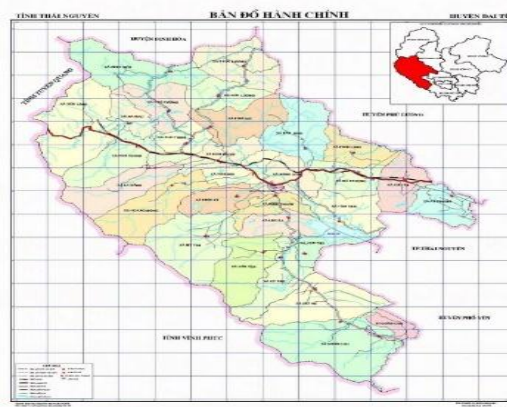
- **Phương pháp phân tích và xử lý số liệu:** Số liệu được kiểm tra, xử lý, tính toán trên máy tính bằng phần mềm Excel.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Vài nét về điều kiện tự nhiên xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên

3.1.1. Vị trí địa lý

Phú Xuyên là một xã nằm ở phía Tây của huyện Đại Từ cách trung tâm huyện 10 km theo tuyến Quốc lộ 37 (Thái Nguyên - Tuyên Quang), với vị trí khá thuận lợi có phía Đông giáp xã Phú Thịnh và xã Bản Ngoại; phía Tây giáp xã Yên Lãng (huyện Đại Từ) và tỉnh Tuyên Quang; phía Nam giáp xã La Bằng; phía Bắc giáp xã Na Mao cụ thể như Hình 1.

Hình 1. Sơ đồ vị trí địa lý xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ

3.1.2. Tài nguyên đất đai và nhân văn

Tổng diện tích đất tự nhiên toàn xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ là 2.303,47 ha, trong đó chủ yếu là đất nông lâm nghiệp, cụ thể như bảng 1.

Bảng 1. Các loại đất và diện tích các loại đất trên địa bàn xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ năm 2021

STT	Loại đất	Mã	Diện tích (ha)
1	Sản xuất nông nghiệp	SXN	943,40
2	Lâm nghiệp	LNP	1196,44
3	Phi nông nghiệp	PNN	145,30
4	Đất chưa sử dụng	CSD	2,59
5	Đất ở	OCT	71,59
6	Đất chuyên dùng	CDG	86,85

(Nguồn: UBND xã Phú Xuyên)

Theo kết quả điều tra năm 2013 [9], xã Phú Xuyên có 18 xóm, với diện tích 24,15 km², dân số 6383 người, mật độ cư trú ước tính khoảng 266 người/km². Đến ngày 31/11/2020, quy mô dân số là 1.999 hộ với 7.745 khẩu. Trên địa bàn xã còn lại 16 xóm với 7 dân tộc anh em cùng sinh sống, trong đó dân tộc Kinh chiếm 56%, còn lại là các dân tộc khác như Tày, Nùng, Dao, Cao Lan, Sán Chí, Ngái.

Xã Phú Xuyên có tất cả 8 di tích, trong đó có 02 thắng cảnh, 05 di tích cách mạng, 01 kiến trúc nghệ thuật. Nổi bật trong đó có địa điểm được xếp hạng di tích Quốc gia như Địa điểm tổ chức Đại hội lần thứ nhất của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Đoàn thanh niên cứu quốc và Liên hiệp phụ nữ Việt Nam năm 1950 hay thắng cảnh Hồ Vải Bành, Thác Ba Dội. Trong những năm gần đây, xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ đã có nhiều thay đổi tích cực, kinh tế ngày càng phát triển, văn hoá xã hội có nhiều tiến bộ, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững.

3.2. Khái quát và một số kết quả hoạt động của các di tích ở xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ

3.2.1. Khái quát

Phú Xuyên là một xã nằm trong chương trình 135 của Chính phủ Việt Nam, ngoài ra đây cũng là một trong 19 xã an toàn khu của tỉnh Thái Nguyên với các ưu tiên về đầu tư phát triển kinh tế - xã hội. Hiện nay xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ có khá nhiều di tích, danh lam thắng cảnh nổi tiếng.

Có thể kể đến cây Đa Đồi - địa danh thân thuộc với cán bộ, bộ đội thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp, nơi có 2 cây đa cổ thụ từ 2 mép đường quốc lộ 37 vươn những cành lớn giao nhau trông như một cổng chào lớn. Bên cạnh đó, năm 1950, ở Tân Lập, Phú Xuyên đã diễn ra Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ nhất. Ngôi nhà 8 mái, nơi các đại biểu dự đại hội ngày đó, giờ được tu sửa thành một ngôi nhà cấp 4, đã được Công đoàn ngành công nghiệp Việt Nam xây dựng lại vào năm 2004. Xã Phú Xuyên còn là nơi thành lập Bộ Giao thông Vận tải. Hiện nay, cụm di tích này nằm trong khuôn viên trường Tiểu học Phú Xuyên.

Xã Phú Xuyên còn được biết đến với bộ sách cổ quý hiếm của người Dao ở xóm Tân Lập. Hiện nay các nhà khoa học đang nghiên cứu bộ sách này. Cùng với bộ sách đó, người Dao ở Tân Lập, xã Phú Xuyên còn lưu giữ nhiều nét văn hóa phi vật thể của người Dao với phong tục làm lễ cấp sắc cho người trưởng thành cùng với rất nhiều phong tục độc đáo khác. Nhân vật được xem là nhân chứng sống trong làng là cụ Dương Văn Lý.

Phú Xuyên còn có hồ Vai Bành, một hồ nước có cảnh quan thiên nhiên đẹp thu hút rất nhiều khách du lịch tự do đến tắm suối, văn cảnh, câu cá.... Phía bên trong của hồ có thác Đát Đẳng và suối nước tự nhiên. Vào mùa hè, nước suối trong lành, mát lạnh thu hút rất đông các bạn trẻ đến tham quan. Hồ Vai Bành có giá trị thủy lợi cao, điều hòa khí hậu, duy trì môi trường trong lành.

3.2.2. Một số kết quả hoạt động trong giai đoạn 2015- 2020

*Hiện trạng các công trình di tích: hiện nay các công trình đó hầu như được giữ nguyên kiến trúc cũ từ thời xưa. Nhà Tám mái - địa điểm tổ chức Đại hội lần thứ nhất của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Đoàn thanh niên cứu quốc và Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam năm 1950 vẫn được giữ nguyên. Tại đây, chính quyền và nhân dân địa phương đã xây dựng một tấm bia bằng đá để ghi dấu những sự kiện quan trọng đã diễn ra ở mảnh đất này. Với những giá trị và ý nghĩa lịch sử đó, di tích “Địa điểm tổ chức Đại hội lần thứ nhất của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Đoàn Thanh niên cứu quốc và Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam” tại xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ đã được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xếp hạng là di tích Quốc gia theo Quyết định số 953/QĐ-BVHTTDL ngày 17/3/2016.

* Hiện trạng các khu du lịch, danh lam thắng cảnh: Thắng cảnh thác Ba Dội - hồ Vai Bành là một địa điểm du lịch sinh thái hấp dẫn ở Phú Xuyên - Đại Từ. Quần thể thắng cảnh thác Ba Dội chính là một chuỗi liên hoàn ba thác nước: Thác Ba Dội, Thác Ba Sum, và Thác Đát Luông. Trong đó, Ba Dội là thác nước trung tâm. Từ dãy núi sừng sững cây cối đan nhau, dòng nước chảy xuống như một dải lụa trắng phơi mình trong nắng. Không ào ào dữ dội, thác nước mềm mại, hiền hòa vắt mình qua tam bậc cấp tạo thành những hồ tắm tự nhiên, nước trong nhìn thấu tận đáy. Du khách sẽ được đắm mình trong làn nước mát lạnh, trong không gian tĩnh mịch, chỉ có tiếng chim rừng lảnh lót cùng với lời thì thầm bất tận của dòng nước từ ngàn năm vẫn kể những tích huyền thoại về núi rừng linh thiêng... vô cùng hấp dẫn. Từ đó, địa điểm sẽ thu hút đông đảo khách du lịch tới thăm quan và tiềm năng phát triển homestay rất lớn trong tương lai.

* Công tác tổ chức lễ hội hàng năm: UBND xã Phú Xuyên hàng năm tổ chức thành công các lễ hội du lịch, văn hóa, ẩm thực nổi tiếng ở nơi đây. Có thể kể đến Lễ hội trà Phú Xuyên - Đại Từ diễn ra vào ngày mùng 6 tháng chạp – Lễ hội truyền thống tôn vinh những người làm chè, quảng bá, giới thiệu sản phẩm trà Đại Từ tới du khách thập phương và người dân đến tham dự.

* Công tác đầu tư tu bổ, tôn tạo và mở rộng không gian di tích: UBND huyện và Ban quản lý xã Phú Xuyên cần khắc phục kịp thời, tu sửa lại các địa điểm di tích, danh lam thắng cảnh để phục vụ công tác tổ chức lễ hội và nâng tầm di tích thu hút nhiều khách du lịch tới để hỗ trợ phát triển du lịch homestay.

* Công tác tuyên truyền quảng bá: Các đoàn thể chính trị xã hội tổ chức các hoạt động chăm sóc, tham quan, dâng hương khu di tích vào các dịp kỷ niệm. Chính quyền và nhân dân đã bổ sung nhiều thêm các hoạt động ngoại khóa, giới thiệu các di tích, danh lam thắng cảnh nổi tiếng ở xã Phú Xuyên trên nhiều không gian mạng khác nhau, quảng bá thương hiệu, hình ảnh và con người Phú Xuyên. Kết hợp đó là giới thiệu về mô hình kinh doanh du lịch homestay tiềm năng phát triển gắn liền với các địa điểm di tích ở địa bàn xã, huyện và các tuyến du lịch trong khu vực.

3.3. Tiềm năng phát triển du lịch homestay gắn với các điểm di tích trên địa bàn xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ

3.3.1. Các di tích ở xã Phú Xuyên

Trên cơ sở định hướng phát triển du lịch homestay gắn liền di tích, theo kết quả điều tra khảo sát tại thực địa và các hộ tại xã Phú Xuyên có thể thấy nhu cầu phát triển du lịch homestay gắn với các điểm di tích trên địa bàn xã Phú Xuyên, chi tiết cụ thể như số liệu bảng 2.

Bảng 2. *Tiềm năng phát triển du lịch homestay gắn với các di tích ở xã Phú Xuyên*

TT	Tên địa danh có tiềm năng	Địa điểm	Loại hình di tích	Tóm tắt đặc trưng điểm du lịch
1	Địa điểm Hồ Vai Bành	Xóm 11	Lịch sử kháng chiến	Hồ Vai Bành trải dài uốn lượn bao quanh chân những ngọn đồi có vẻ đẹp quyến rũ của hồ nước tự nhiên này.
2	Di tích xưởng cơ khí Minh Khai và xưởng Đội Cung	Xóm Tân Lập	Lịch sử kháng chiến	Nơi ghi lại dấu ấn về cách mạng trong cuộc chiến tranh.
3	Nhà Tám mái	Xóm Tân Lập	Lịch sử kháng chiến	Địa điểm nền nhà nơi diễn ra 3 cuộc Đại hội: Thanh niên, Công đoàn, Phụ nữ toàn quốc (Liên đoàn Lao động, Thanh niên đoàn, Hội phụ nữ đầu tiên)
4	Địa điểm Đốc Vai Cày	Xóm 1	Lịch sử kháng chiến	Nơi đây ghi dấu ấn trận đánh lịch sử của đội cứu quốc quân do đồng chí Chu Văn Tấn lãnh đạo kết hợp với lực lượng du kích tại địa phương cản bước quân Nhật kéo sang Tuyên Quang vào tháng 5 năm 1945.
5	Địa điểm Cầu Trà	Xóm 6	Lịch sử kháng chiến	Nơi ghi dấu vào lịch sử và địa danh này được coi là “di tích cách mạng” của địa phương.
6	Thắng cảnh thác Ba Dội	Xóm 11	Thắng cảnh được tỉnh công nhận năm 2013	Phong cảnh đẹp, hữu tình, cũng là nguồn cung cấp nước sản xuất cho xã Phú Xuyên và các xã lân cận.
7	Cây Đa Đồi	Xóm Quyên	Thắng cảnh	Cây Đa Đồi - một địa danh thân thuộc với cán bộ, bộ đội thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp.
8	Chùa Đài	Xóm Quyên	Di tích nghệ thuật	Ngôi chùa cổ kính, có kiến trúc độc đáo với vẻ đẹp mộc mạc, đơn sơ, thanh bình.

(Nguồn: UBND xã Phú Xuyên và Khảo sát thực tế)

Qua điều tra 39 hộ dân, khảo sát thực tiễn cho thấy đặc điểm nổi bật của các khu dự kiến phát triển homestay với di tích, danh lam thắng cảnh như sau:

Xóm 11 (xóm Mẩn), Phú Xuyên, Đại Từ có 2 địa điểm hồ Vai Bành và thắng cảnh thác Ba Dội nên có thể xây dựng homestay ở đây để thu hút đông đảo du khách đến thăm quan. Hồ Vai Bành với phong cảnh đẹp, hữu tình cũng là nguồn cung cấp nước sản xuất cho xã Phú Xuyên và các xã lân cận. Tại thắng cảnh thác Ba Dội chính là một chuỗi liên hoàn ba thác nước: Thác Ba Dội, Thác Ba Sum, và Thác Đất Đắng, du khách sẽ được nghỉ chân dưới bóng mát, ngắm cảnh sắc thiên nhiên đất trời.

Ở xóm Quyên - Phú Xuyên có cây Đa Đồi và Chùa Đài với vị trí khá thuận lợi, du khách đến đây sẽ được hòa mình vào trong khung cảnh yên bình, mang đậm bản sắc dân tộc. Cây Đa Đồi - một địa danh thân thuộc với cán bộ, bộ đội thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp như một chứng nhân lịch sử còn mãi với thời gian đã chứng kiến những sự kiện lịch sử vẻ vang của dân tộc, bao lớp cha ông đã ngã xuống và hy sinh để bảo vệ sự bình yên cho mảnh đất này. Cùng với đó, du khách và người dân có thể thăm quan, khám phá vẻ đẹp của Chùa Đài cổ kính. Với những tiềm năng lớn như vậy, việc phát triển homestay sẽ phù hợp, làm hài lòng du khách khi đến thăm.

Ngoài ra, còn nhiều di tích lịch sử, khu thăm quan khác nhau cần được quan tâm đầu tư và phát triển du lịch homestay để gắn kết du lịch, quảng bá văn hóa lịch sử tới người dân và du khách thập phương, đồng thời phát triển kinh tế, tăng thu nhập cho người dân địa phương trên địa bàn xã Phú Xuyên.

3.3.2. Định hướng mô hình du lịch homestay ở xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ

Dựa vào tiềm năng của mô hình homestay và đánh giá của du khách và các hộ dân, các chuyên gia, cùng toàn thể các cơ quan quản lý đã đưa ra địa điểm hợp lý nhất để phát triển mô hình homestay là ngay cạnh hồ Vai Bành nơi gần hai thác Đất Đắng và Ba Dội và dưới đây là một số định hướng mô hình homestay có thể phát triển tại xã Phú Xuyên. Số liệu bảng 3 chỉ rõ mục đích chuyển đổi sử dụng đất phục vụ phát triển homestay ở Phú Xuyên.

Bảng 3. *Danh sách chuyển đổi mục đích sử dụng đất tại các xóm trên địa bàn xã Phú Xuyên*

TT	Số hiệu khoanh, thửa đất	Địa chỉ khoanh, thửa đất	Diện tích sẽ chuyển mục đích sử dụng (m ²)	Mã loại đất theo hiện trạng		Mã loại đất theo quy hoạch	
				Theo hồ sơ địa chính	Theo hiện trạng đang sử dụng	Theo hồ sơ địa chính	Theo hiện trạng đang sử dụng
1	401	Xóm 1	1751	LUC	CLN	GDC	GDC
2	400	Xóm 1	1108	LUC	CKS	GDC	GDC
3	285	Xóm 4	491	LUC	PNN	GDC	GDC
4	116	Xóm 4	1100	LUC	BHK	GDC	GDC
5	61	Xóm 13	4358	LUC	CLN	GDC	GDC

(Nguồn: Khảo sát trực tiếp thực địa và các hộ năm 2022)

Kết quả khảo sát các hộ tại địa phương cho thấy việc tuân thủ đúng các quy trình sẽ giúp việc phát triển homestay dễ dàng thành công hơn. Các yêu cầu chính đối với lưu trú homestay: Các hộ kinh doanh homestay sẽ phải chuẩn bị đầy đủ về cơ sở vật chất hay không gian,... của một homestay bao gồm: tiện nghi phòng ngủ, tiện nghi phòng tắm và kỹ năng phục vụ. Các tiêu chuẩn và yêu cầu này phải tuân thủ đúng tiêu chuẩn quốc gia của Việt Nam để đảm bảo an toàn và sự hài lòng cho du khách. Cùng với đó, kinh doanh homestay cần lập danh sách công việc, thường xuyên kiểm tra vệ sinh, sự hoạt động của trang thiết bị để đảm bảo chất lượng phục vụ đối với du khách.

Vệ sinh và chăm sóc cảnh quan, môi trường: Cần tạo được ấn tượng quan trọng, vệ sinh tốt giúp ngăn ngừa côn trùng, vi khuẩn, dị ứng của du khách thăm quan. Đây cũng được coi là vấn đề cần quan tâm bởi nó là một trong những hình thức quảng bá quê hương, con người xã Phú Xuyên với mọi người. Bên cạnh đó để phát triển homestay gắn liền với di tích thắng cảnh ở Phú Xuyên, homestay ngoài sạch sẽ gọn gàng thì cần có đầy đủ lối đi, hệ thống thoát nước, không gian thoáng đãng, nhiều tiện nghi,...

Cơ sở vật chất và kỹ thuật phục vụ lưu trú: Tùy vào đặc điểm của địa phương, đảm bảo việc xây dựng homestay mang nét đặc trưng, phù hợp kiến trúc tại xã Phú Xuyên. Cơ sở vật chất và kỹ thuật phải tương đối đầy đủ về sân vườn ở bên ngoài, bên trong có các khu phục vụ nhu cầu cơ bản của du khách bao gồm: phòng khách, khu phòng ngủ, khu bếp, nhà vệ sinh và phòng tắm. Do đó, những hộ dân muốn kinh doanh du lịch homestay trong thời gian tới cần đáp ứng đầy đủ các cơ sở vật chất và kỹ thuật như trên; có thể sử dụng các vật dụng đồng quê hay gắn liền với văn hóa địa phương, giúp du khách cảm thấy gần gũi và hòa mình với nét văn hóa của bản địa.

Cơ sở vật chất phục vụ ăn uống được đánh giá là một bộ phận quan trọng trong toàn bộ hệ thống cơ sở vật chất để phát triển homestay. Nó đảm bảo các hoạt động ăn uống của du khách khi tới xã Phú Xuyên thăm quan, khám phá du lịch. Cơ sở kinh doanh homestay sẽ phải đáp ứng tương đối đầy đủ ở cả khu vực bếp và phòng ăn, bàn ghế để phục vụ khách với số lượng lớn. Hoặc du khách có thể dùng bữa trên chiếu cói - mang không khí đồng quê thú vị tại Thái Nguyên với nhiều đặc sản, món ăn hấp dẫn.

3.4. Một số giải pháp phát triển du lịch homestay gắn với các điểm di tích trên địa bàn xã Phú Xuyên

- Vấn đề xây dựng và khai thác dịch vụ du lịch homestay gắn với các điểm di tích trên địa bàn xã Phú Xuyên: Căn cứ vào tiềm năng tài nguyên là đất đai rộng, cơ sở hạ tầng cũng đang chú trọng xây dựng và sản phẩm di tích, điểm du lịch đang thu hút đông đảo du khách tới thăm quan tại xã Phú Xuyên trong thời gian qua, cần tập trung xây dựng các dịch vụ nghỉ dưỡng, kết hợp vui chơi ăn uống gắn liền với bảo tồn các di tích, danh lam thắng cảnh theo các hướng sau:

+ Phát triển tour du lịch gắn kết các điểm di tích như: Thăm quan nhà Tám mái - chùa Đài - Hồ Vai Bành - Thác Ba Dội.

+ Tour du lịch tham quan Thái Nguyên - xã Phú Xuyên - Di tích lịch sử Tân Trào tại huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang

+ Tuyến du lịch thăm quan Thái Nguyên - Đại Từ - xã Phú Xuyên

- Nâng cao nhận thức của người dân về du lịch homestay: Các cơ quan du lịch, nhóm nghiên cứu cần phổ biến cho người dân xã Phú Xuyên về hình thức homestay mang lại lợi ích như nâng cao thu nhập, cải thiện chất lượng cuộc sống, tạo thêm việc làm,... bằng các buổi chia sẻ, tập huấn; đồng thời, tuyên truyền cho cả người dân xung quanh tham gia để hiểu về du lịch homestay, sự thân thiện, hiếu khách và thái độ của người dân kinh doanh để hoạt động phát triển tốt hơn.

- Đầu tư cơ sở hạ tầng: Để có thể phát triển homestay thì việc chú trọng về cơ sở hạ tầng, vật chất vô cùng quan trọng. Các cơ quan chức năng và chính quyền địa phương phải có đầu tư về bảng chỉ dẫn du lịch vào xã, tuyến đường ở xã cần được tu sửa đảm bảo an toàn cho du khách khi di chuyển, tránh gồ ghề và trơn trượt vào mùa mưa. Các vấn đề về điện và nước cũng phải được cung cấp đầy đủ hơn để phục vụ cho nhu cầu của du khách, đảm bảo vệ sinh và đèn chiếu sáng ở các lối đi.

- Đa dạng các hoạt động trải nghiệm cho du khách khi tới: Cơ sở homestay cần thiết kế hoạt động theo hướng trải nghiệm cho du khách khi lưu trú tại cơ sở nhằm tạo sự hứng thú và hấp dẫn, ví dụ như giao lưu văn nghệ, học cách làm bánh truyền thống hoặc các sản phẩm thủ công ở địa phương,... Ngoài ra, hoạt động trải nghiệm giúp du khách khám phá và học hỏi phong tục tập quán, văn hóa của địa phương như lễ hội, đình, chùa,...

4. Kết luận

Kết quả nghiên cứu cho thấy xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ có tổng diện tích tự nhiên 2.303,47 ha, nằm ở vị trí cửa ngõ giao thông thuận lợi, có 5 di tích lịch sử, 2 di tích thắng cảnh, 1 di tích nghệ thuật. Theo khảo sát 39 hộ tại các xóm thuộc xã Phú Xuyên, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên, 19 hộ sẵn sàng tham gia việc phát triển mô hình homestay. Vì thế, phát triển du lịch homestay gắn với các điểm di tích trên địa bàn xã Phú Xuyên là rất cần thiết. Việc phát triển homestay sẽ là cơ hội cho người dân địa phương tăng thu nhập, cải thiện đời sống, bảo tồn và phát huy các giá trị lịch sử về lâu dài. Đồng thời nó cũng thu hút các nhà nghiên cứu, sinh viên, nghiên cứu sinh, người đam mê lịch sử, du lịch khám phá, nghiên cứu rõ về giá trị văn hóa, con người huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] D. B. Phan and T. H. Nguyen, "Simulation nutrient load under climate change condition and deforestation scenarios in Phu Luong Watershed, Viet Nam," *Journal of Environmental Science and Engineering B- USA*, vol. 1, no. 2, pp. 199-207, 2012.
- [2] Ministry of Culture and Tourism of Viet Nam, "Report on tourism development planning in Vietnam to 2020, vision to 2030," Hanoi, 2013.
- [3] D. B. Phan, T. L. Tran, N. N. Nguyen, N. L. Ta, N. N. Nguyen, and M. T. Dang, "Study on the situation and orientation on using land for the ecotourism development in Dai Tu district, Thai Nguyen province," (in Vietnamese), *Vietnam Soil science*, no. 67, pp. 73-79, 2022.
- [4] V. M. Dang, C. H. Nguyen, Q. T. Nguyen, D. N. Nguyen, H. C. Hoang, and T. K. O. Le, *Ecotourism*. Bach Khoa Publishing House, Ha Noi, 2020.
- [5] D. B. Phan, "Simulation of Climate Change Scenarios for Phu Luong Watershed in Northern Viet Nam," *Journal of Environmental Science and Engineering B- USA*, vol. 1, no. 11, pp. 1263-1270, 2012.
- [6] Q. B. Truong, "The role of cultural heritages in the tourism development in Vietnam," (in Vietnamese), *J. Vietnam Tourism*, no. 3, pp. 22-23, 2005.
- [7] D. B. Phan and T. Q. Nguyen, "Study on potential and orientation on using land for the ecotourism development associated with historic sites in Phu Luong district, Thai Nguyen province," (in Vietnamese), *Science and technology Journal of Agriculture and Rural development*, no. 8, pp. 278- 286, 2021.
- [8] Department of Culture, Sports and Tourism of Dai Tu district, "Report summarizing work in 2020 and work orientation in 2021," 2020.
- [9] People's Committee of Phu Xuyen Commune, "General introduction of Phu Xuyen commune," 2020. [Online]. Available: http://phuxuyen.daitu.thainguyen.gov.vn/gioi-thieu-chung/-/asset_publisher/t4585U2bgqi0/content/gioi-thieu-chung-xa-phu-xuyen?redirect=%2Fgioi-thieu-chung&inheritRedirect=true. [Accessed September 15, 2022].